

вибухонебезпечних предметах. *Проблеми надзвичайних ситуацій*. 2023. Харків: НУЦЗ України, № 2 (38). С. 39-52. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pns_2023_2_5.

Бец І.О.,

кандидат педагогічних наук,
доцент, старший викладач кафедри
іноземних мов,
Національна академія Державної
Прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
(м. Хмельницький, Україна)

ДО ПИТАННЯ ПРО ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У сучасному світі, що швидко глобалізується, вільне володіння англійською мовою є надзвичайно важливим для офіцерів Сил оборони України. Адже англійська є офіційною мовою НАТО і слугує головним інструментом комунікації під час спільних навчань, міжнародних місій та обміну досвідом. Це робить якісну мовну підготовку курсантів у вищих військових закладах освіти (ВВЗО) не просто бажаною, а життєво необхідною [1].

На жаль, застарілі методи, що зосереджені на граматиці та перекладі, не відповідають реальним потребам військових. Вони не дають достатньо практики для розвитку комунікативних навичок, які є ключовими для виконання службових завдань [2]. Тому виникла гостра потреба у впровадженні нових, інноваційних підходів, що допоможуть курсантам отримати професійну англомовну компетенцію, яка охоплює не лише мовні знання, але й соціокультурні та практичні аспекти військового спілкування.

Особливості військової комунікації та виклики навчання

Військове спілкування має свої особливості, що відрізняють його від звичайного чи академічного. Воно вимагає високої точності, стандартизації термінології та миттєвого обміну інформацією в умовах стресу. Майбутній офіцер повинен не просто знати військові терміни, а вміти їх швидко застосовувати, наприклад, під час передачі наказу, координації дій чи доповіді про ситуацію.

Застаріла система підготовки, що фокусується на теорії, не дозволяє курсантам подолати мовний бар'єр. Пасивні знання, отримані без інтерактивної

практики, залишаються невикористаними. Щоб вирішити цю проблему, потрібно перейти від формального вивчення до формування практичних навичок, що можуть бути застосовані в реальних умовах.

Нові підходи до навчання

1. Комуникативно-професійний підхід. Цей метод є основою сучасної методики. Його головна мета — зробити навчання максимально наближеним до реальної військової служби. Це досягається завдяки:

✓ Симуляціям та рольовим іграм: курсанти відпрацьовують діалоги в імітованих ситуаціях, таких як проведення брифінгу або переговори з іноземними колегами, перевірка документів в пунктах пропуску.

✓ Методу «кейс-стаді» (Case Study): аналіз реальних військових операцій допомагає курсантам не лише вивчати мову, а й розвивати навички критичного мислення та ухвалення рішень.

2. Застосуванню ІКТ (інформаційно-комуникаційних технологій): використання технологій робить навчання більш гнучким, доступним та цікавим:

✓ Мобільне навчання (m-learning): спеціалізовані додатки дозволяють вчити військову термінологію та відпрацьовувати вимову в будь-який зручний час.

✓ Онлайн-платформи та віртуальні середовища: вони дозволяють створювати віртуальні класи для спільних занять і містять аудіо- та відеоматеріали, що ілюструють реальні ситуації [3].

✓ Симулятори та серйозні ігри: інтерактивні комп'ютерні симулятори, що імітують військові дії, вимагають від курсантів спілкуватися англійською для координації дій, що робить навчання захопливим та ефективним.

3. Проєктне навчання (Project-Based Learning) Цей метод передбачає, що курсанти працюють над довгостроковими проєктами з практичним значенням. Це допомагає їм розвивати навички командної роботи, дослідницькі здібності та вміння публічно виступати, що є дуже важливим для майбутніх офіцерів.

4. Предметно-мовна інтеграція (Content and Language Integrated Learning - CLIL) Метод CLIL інтегрує вивчення мови у фахові дисципліни. Наприклад, окремі теми з тактики чи військової історії можуть викладатися англійською мовою. Це дозволяє курсантам одночасно поглиблювати професійні знання та вдосконалювати мовні навички, звикаючи до термінології в контексті [4].

Для впровадження вищезгаданих інновацій потрібні конкретні кроки. Важливо зосередитися на:

А) Підготовці викладачів: проводити тренінги та семінари для підвищення їхньої кваліфікації.

Б) Розробці спеціалізованих матеріалів: створювати сучасні підручники, посібники та мультимедійні ресурси, що відповідають потребам військових.

В) Міжнародній співпраці: розширювати контакти з військовими закладами країн НАТО для обміну досвідом.

Отже, застосування інноваційних підходів дозволить не лише значно підвищити рівень володіння англійською мовою, а й сформувані такі важливі якості, як лідерство, здатність працювати в команді та швидко ухвалювати рішення.

Постійний розвиток та впровадження цих підходів допоможе Силам оборони України ефективно інтегруватися в міжнародну систему безпеки та гідно представляти державу на світовій арені. Це справжня інвестиція в майбутнє національної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Стратегія НАТО. Звіт про мовну підготовку військового персоналу. Брюссель: Штаб-квартира НАТО. URL: <https://surl.li/ohfngg>
2. Пометун О.І., Пироженко Л. В, Коберник Г.І. Інтерактивні технології навчання. URL: <https://surl.li/uyucia>
3. Petrenko V.O., Mykhailova L.Z. Intensification of Educational Interaction in Distance Learning Format at Higher Education Establishments URL: <https://surl.li/pyrspu>.
4. Kashchuk M. Authentic Materials as an Effective Technique in Learning a Foreign Language for Professional Purpose. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6594/1>